

Sygn. akt II CNP 43/07

POSTANOWIENIE

Dnia 11 kwietnia 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Grzegorz Misiurek

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 11 kwietnia 2007 r.,
skargi Samodzielnego Publicznego Szpitala Wojewódzkiego [...] o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 21 lipca 2006 r., wydanego w sprawie z wniosku "M." Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. przy uczestnictwie Samodzielnego Publicznego Szpitala Wojewódzkiego [...] o uchylenie ugody restrukturyzacyjnej

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

Sąd Rejonowy - Sąd Gospodarczy postanowieniem z dnia 20 lutego 2006 r. uchylił w całości ugodę restrukturyzacyjną zawartą przez dłużnika Samodzielny Publiczny Szpital Wojewódzki [...] z wierzycielami i ustalił, że każdy z uczestników postępowania ponosi koszty związane ze swym udziałem w sprawie.

Sąd Okręgowy w Ł. - Sąd Gospodarczy, na skutek apelacji Samodzielnego Publicznego Szpitala Wojewódzkiego [...], zaskarżonym postanowieniem oddalił apelację w całości i zasądził od skarżącego na rzecz „M.” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd odwoławczy podzielił stanowisko Sądu Rejonowego, że w niniejszej sprawie zaistniały podstawy do uchylenia ugody restrukturyzacyjnej. Zgodził się również z argumentacją, że zarówno nieprawidłowe (zaniżone) określenie wartości zobowiązań wierzyciela występującego w sprawie, jak i ustalenie niewłaściwej większości wierzycieli niezbędnej do zawarcia ugody restrukturyzacyjnej miały miejsce w postępowaniu restrukturyzacyjnym, a w konsekwencji stanowiły podstawę uchylenia zawartej ugody.

Sąd Okręgowy wskazał na rozbieżności w określeniu liczby wierzycieli i ogólnej sumy wierzytelności oraz na nieprawidłowo określoną kwotę zadłużenia wobec skarżącego. Zdaniem Sądu Okręgowego powyższe okoliczności miały wpływ na określenie wartości udziałów wierzytelności podmiotów głosujących za przyjęciem ugody restrukturyzacyjnej w ogólnej sumie wierzytelności. Nadto – w ocenie Sądu Okręgowego – przy ilości wierzycieli określonej we wniosku o wszczęcie postępowania restrukturyzacyjnego (160), nie sposób uznać, że 42 wierzycieli głosujących za przyjęciem ugody restrukturyzacyjnej stanowi wymagane przez art. 12 ust. 1 ustawy restrukturyzacyjnej 50% liczby wierzycieli wymienionych w spisie, o którym mowa w art. 21 ust. 2 pkt 5 ustawy.

W konsekwencji Sąd Okręgowy stwierdził, że kwestionowana ugoda restrukturyzacyjna została zawarta z naruszeniem przepisu art. 12 ust. 1 ustawy restrukturyzacyjnej i orzekł jak w sentencji.

Postanowienie Sądu Okręgowego zaskarżył skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia uczestnik postępowania Samodzielny Publiczny Szpital Wojewódzki [...].

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, wprowadzona do kodeksu postępowania cywilnego ustawą z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 13, poz. 98) stanowi jeden z instrumentów realizacji konstytucyjnej zasady odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa z tytułu bezprawnej działalności władzy publicznej. Jako specjalny procesowy środek prawny ma na celu badanie legalności jurysdykcyjnej działalności sądów powszechnych, poprzez kontrolę zgodności z prawem prawomocnych orzeczeń sądów II instancji, a wyjątkowo sądów I instancji.

Postępowanie ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia toczy się przed Sądem Najwyższym i objęte jest przymusem adwokacko-radcowskim (art. 87¹ k.p.c.) Z uwagi na szczególny charakter i rolę tego środka prawnego, jak również ze względu na udział w postępowaniu profesjonalnych pełnomocników ustawodawca zdecydował się na podwyższenie – podobnie jak w przypadku skargi kasacyjnej - wymagań formalnych jakie środek ten winien spełniać.

Zgodnie z art. 425⁵ § 1 k.p.c. skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia powinna zawierać oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości lub w części, przytoczenie jej podstaw oraz ich uzasadnienie, wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżone orzeczenie jest niezgodne, uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy, wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, a ponadto – gdy skargę wniesiono na podstawie art. 424¹ § 2 k.p.c.- że występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi oraz wnioszek o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem.

Wymienione wymagania skargi mają charakter konstrukcyjny i powinny być spełnione kumulatywnie. To oznacza, że skarga nie spełniająca któregokolwiek z nich jest dotknięta tzw. brakiem istotnym, nienaprawialnym w trybie właściwym dla usuwania braków i podlega odrzuceniu bez wzywania do ich usunięcia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 12 czerwca 2006 r., I CNP 21/06, nie publ.; postanowienie Sądu Najwyższego z 27 lipca 2006 r., III CNP 34/06, nie publ.; postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2007 r. I CNP 76/06, nie publ.).

Skarżący winien oznaczyć orzeczenie, od którego wnosi skargę poprzez wskazanie rodzaju i siedziby sądu który je wydał, rodzaju orzeczenia (np. wyrok, postanowienie) daty wydania, określenie sygnatury akt, nazwisk stron lub ich nazwy, oraz przedmiotu sprawy. Ponadto skarżący winien zamieścić w skardze wniosek o stwierdzenie niezgodności powyższego orzeczenia z prawem. W niniejszej sprawie skarżący wskazał jako zaskarżone orzeczenie postanowienie Sądu Okręgowego Wydziału Gospodarczego w Ł. z dnia 21 lipca 2006 r., przy czym wniosek o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem odniósł do bliżej nie określonego „wyroku Sądu I instancji”.

Ustawodawca formułując w art. 424⁵ k.p.c. wymagania skargi wymienił, oprócz jej podstaw, także konieczność wskazania przepisu prawa, z którym zaskarżone orzeczenie jest niezgodne. W orzecznictwie przyjmuje się, że nie stanowi spełnienia wymagania przewidzianego w art. 424⁵ § 1 pkt 3 k.p.c. odwołanie się do podstaw skargi lub ich uzasadnienia, bez wyraźnego wskazania przepisu prawa, z którym zaskarżone orzeczenie jest niezgodne (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2006 r., III CNP 23/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 140; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2007 r., I CNP 79/06, nie publ.).

Skarga uczestnika – w zakresie wskazania przepisów (przepisu) prawa, z którym zaskarżone orzeczenie jest niezgodne – nie odpowiada przedstawionym wyżej wymaganiom. Uczestnik spełnił wymaganie przewidziane w art. 425⁵ § 1 pkt. 2 k.p.c. opierając skargę na podstawie naruszenia przepisów prawa materialnego, wskazując te przepisy i uzasadniając podniesione zarzuty. Uczestnik w żadnym

wypadku nie spełnił jednak wymagania wskazania w skardze przepisu prawa, z którym zaskarżone orzeczenie jest niezgodne (art. 425⁵ § 1 pkt. 3 k.p.c.).

Zgodnie z treścią przepisu art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., na wnoszącym skargę ciąży również obowiązek wykazania, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, a ponadto – gdy skargę wniesiono na podstawie art. 424¹ § 2 k.p.c. – że występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi. Środkami prawnymi od prawomocnych orzeczeń są skarga kasacyjna i skarga o wznowienie postępowania. Obowiązkiem wnoszącego skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest zatem przeprowadzenie wyводу, z którego wynikałoby, że żaden z wymienionych środków prawnych nie jest dopuszczalny albo z innych względów nie mógłby odnieść skutku (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 sierpnia 2005 r., I CNP 5/05, OSNC 2006, nr 1, poz. 17). Natomiast wyjątkowy wypadek, o którym mowa w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. i art. 424¹ § 2 k.p.c. ma miejsce jedynie w przypadku naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela. Przez podstawowe zasady porządku prawnego należy rozumieć fundamentalne zasady ustroju społeczno-politycznego, a więc zasady konstytucyjne oraz naczelną zasady rządzące poszczególnymi dziedzinami prawa: cywilnego, rodzinnego, pracy, a także prawa procesowego (por. postanowienia z dnia 26 lutego 2003 r., II CK 13/03, OSNC 2004, nr 5, poz. 80 oraz z dnia 21 kwietnia 1978 r., IV CR 65/78, OSNC 1979, nr 1, poz. 12).

W wypadku powołania się na naruszenie podstawowych zasad porządku prawnego przyjmuje się za konieczne wykazanie, że dana zasada istnieje i ma podstawowe znaczenie dla porządku prawnego oraz dokładne określenie, w jaki sposób doszło do naruszenia tej zasady w wyniku wydania orzeczenia. Gdy zaś skarżący powołuje się na naruszenie konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, niezbędne jest oprócz wskazania danej zasady, powołanie przepisu Konstytucji, z którego zasada wynika oraz dokładne określenie sposobu jej naruszenia. Powołanie się przez stronę skarżącą na naruszenie bliżej niesprecyzowanych zasad, wolności albo praw jest zbyt ogólne i przez to nie może być skuteczne (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 lutego 2006 r.,

IV CNP 11/06, nie publ.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2006 r., V CNP 140/06, nie publ.).

Skarżący w niniejszej sprawie nie wykazał, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe. W tym zakresie ograniczył się wyłącznie do przytoczenia treści przepisu art. 15 ust. 6 ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o pomocy publicznej i restrukturyzacji publicznych zakładów opieki zdrowotnej, który stanowi, że” od postanowienia sądu drugiej instancji kasacja nie przysługuje”. Należy podnieść, że skarga kasacyjna nie jest jedynym środkiem prawnym, który przysługuje od orzeczeń prawomocnych. Skarżący całkowicie pominął w tym względzie skargę o wznowienie postępowania. W świetle powyższych rozważań, w żadnym wypadku nie można też zgodzić się z poglądem skarżącego, że wyjątkowy wypadek stanowi sytuacja niezastosowania, w wyniku wadliwych orzeczeń sądowych, przewidzianych wolą ustawodawcy przepisów. Przy takim rozumieniu tego pojęcia, każdy przypadek naruszenia przepisów prawa, który niewątpliwie jest sprzeczny z wolą ustawodawcy, musiałby zostać uznany za wyjątkowy wypadek. Wyjątkowego wypadku nie można też upatrywać w każdym naruszeniu przepisów regulujących postępowanie restrukturyzacyjne, któremu poddane zostały szpitale.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy na podstawie art. 424⁸ § 1 w zw. z art. 424⁵ § 1 pkt 1, 2, 5 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.